

POTRZEBNOŚĆ (7) *sb f*

Oba o oraz e jasne.

sg *N* potrzebnosc (2). ◇ *G* potrzebności (2). ◇ *A* potrzebnosc (1). ◇ *L* potrzebności (1). ◇ *pl A* potrzebności (1). ◇ [*L* potrzebności(a)ch.]

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVI w. (jeden z niżej notowanych przykładów).

1. *To, że coś, czego w danym momencie brak, jest konieczne do osiągnięcia czegoś (4) : á które z prośbą byli wyrzucili/ te iáko zbiegi gonili. Abowiem ie kthemu końcu wiodłá słuífna potrzebnosc [digna necessitas] Leop Sap 19/4.*

[*potrzebnosc czego ku czemu: potrzebnosc dobrych Vczynkow ku zbáwieniu, iáfnie tu widziíf HerbOdpow R5v.*]

Zwrot: »czyniç potrzebności« = być potrzebnym (1): á tak więcej czini pokarm w człowiecze potrzebności niż ípanie. GlabGad Lv.

Wyrażenia przyimkowe: »dla [czyjej] potrzebności« (1): anieli przistápiłi ku posłudze Iezufa miłégo nie dlá které iego potrzebności/ ale dlá vcźliwościj. OpecŻyw 38.

»podle potrzebności [czyjej]« (1): abyfmy nie czcili komu dlá dwomosci ie⁸⁰ albo téz niefluzyli/ iedno podle potrzebności ij dobroci onego komu má bytz posługa. OpecŻyw 43.

2. *Sytuacja wymagająca pomocy (3) :*

[*Wyrażenie: »czasu potrzebności«: iefli [...] zábijecie fyná fwoiego iednego/ kteryby was wípomogł czáfu potrzebności/ iefliby kiedy potrzebá. HistPonc G7v.*]

Wyrażenie przyimkowe: »w potrzebności(ach)« (1): ij ty máfs nawiedzatz ij pozdrawiatz iey fwięta miloítz/ chtzatz iey posłuzytz w ktorey potrzebnościj OpecŻyw 25; [y w potrzebnościach Boże fwięty/ oycze wźykie⁸⁰ [!] ftworzenia/ iże ty ieftes mogim y wźitkich rzeczy ftworzycielem. Pozdraw Gv.]

a. *Ubóstwo, bieda [w tym: czyja (1)] (2) : bo niewierny ítroż czyftoty ieft potrzebnosc. BielŻyw 109.*

Szereg: »potrzebnosc i niedostatek« (1): ijż potrzebnoítz ij niedostatek báčyl onych ludzi ktorzy byli zdaleka k niemu na kázanije przyífli. OpecŻyw 53.

Synonimy cf POTRZEBIZNA.

Cf POTRZEBIZNA, POTRZEBIZNOŚĆ

RS, KW